

Załącznik
do uchwały Nr XLIX/1366/2013
Rady m.st. Warszawy
z dnia 17 stycznia 2013 r.

REGULAMIN
utrzymania czystości i porządku na terenie
miasta stołecznego Warszawy

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1

Przedmiot regulaminu

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy.

§2

Definicje

1. Ilekroć w niniejszym regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy jest mowa o:

- 1) bioodpadach – należy przez to rozumieć, bioodpady określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) nieczystościach ciekłych – należy przez to rozumieć, nieczystości ciekłe określone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 i poz. 951 oraz z 2013 r. poz. 21);
- 3) odpadach komunalnych – należy przez to rozumieć, odpady komunalne określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21);
- 4) odpadach niebezpiecznych – należy przez to rozumieć, odpady niebezpieczne określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 5) odpadach ulegających biodegradacji – należy przez to rozumieć, odpady określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 6) odpadach zielonych – należy przez to rozumieć, odpady zielone określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 7) podmiotach odbierających odpady komunalne – należy przez to rozumieć podmioty odbierające odpady komunalne, wyłonione przez m.st. Warszawa w trybie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 i poz. 951 oraz z 2013 r. poz. 21);
- 8) psie asystującym – należy przez to rozumieć, psa określonego w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
- 9) Regionie – należy przez to rozumieć Region Warszawski w rozumieniu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 10) regulaminie – należy przez to rozumieć niniejszy regulamin;
- 11) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 i poz. 951 oraz z 2013 r. poz. 21);
- 12) ustawie o odpadach – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21);
- 13) właścicielach nieruchomości – należy przez to rozumieć, podmioty określone w ustawie;
- 14) wojewódzkim planie gospodarki odpadami – należy przez to rozumieć wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023, przyjęty uchwałą nr 211/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 października 2012 r.;
- 15) zbieraniu odpadów – należy przez to rozumieć, działanie określone w ustawie o odpadach;

- 16) zbiornikach bezodpływowych – należy przez to rozumieć, zbiorniki określone w ustawie;
- 17) zwierzętach domowych – należy przez to rozumieć, zwierzęta domowe określone w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002 z późn. zm.);
- 18) zwierzętach gospodarskich – należy przez to rozumieć, zwierzęta gospodarskie określone w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921 z późn. zm.).

Rozdział II

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§3

Obowiązek pozbywania się odpadów komunalnych

1. Właściciele nieruchomości oraz zarządcy terenów przeznaczonych do użytku publicznego zobowiązani są do pozbywania się odpadów komunalnych, odpowiednio z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego, w sposób systematyczny, gwarantujący zachowanie czystości i porządku na nieruchomości lub terenie przeznaczonym do użytku publicznego, poprzez zbieranie odpadów komunalnych, zgodnie z wymaganiami określonymi w niniejszym rozdziale, w celu odbioru przez podmioty odbierające odpady komunalne.

2. W przypadku nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, odpady komunalne na poszczególnych częściach tych nieruchomości należy zbierać stosując zasady odpowiednie do danej części takiej nieruchomości.

§4

Sposób zbierania odpadów komunalnych

1. Właściciele nieruchomości powinni zbierać odpady w sposób selektywny.
2. Właściciele nieruchomości segregują odpady komunalne w szczególności na następujące frakcje odpadów komunalnych:
  - 1) papier i tektura;
  - 2) tworzywa sztuczne;
  - 3) metale;
  - 4) opakowania wielomateriałowe;
  - 5) opakowania ze szkła;
  - 6) odpady wielkogabarytowe w tym meble i choinki;
  - 7) odpady ulegające biodegradacji - odpady zielone, w szczególności liście;
  - 8) odpady kuchenne ulegające biodegradacji - bioodpady kuchenne z gastronomii i bioodpady z targowisk;
  - 9) odpady budowlane i rozbiórkowe, wytwarzane w ramach remontów, które nie są prowadzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.) wykonywane we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości;
  - 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
  - 11) szkło niewymienione w pkt 5 powyżej;
  - 12) drewno, w tym opakowania z drewna;

- 13) odpady niebezpieczne, w szczególności: przeterminowane leki, chemikalia, farby, kleje, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, kwasy, alkalia, środki ochrony roślin, żywice, środki czyszczące, detergenty, środki do konserwacji drewna oraz opakowania po tych substancjach, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (w tym termometry rtęciowe);
  - 14) zużyte baterie i akumulatory;
  - 15) zużyte opony;
  - 16) odzież i tekstylia.
3. Segregację odpadów prowadzi się w następujący sposób:
- 1) na terenie nieruchomości, w pojemnikach lub workach spełniających wymagania określone w Rozdziale III regulaminu, w podziale na następujące frakcje, wyszczególnione w ust.2 powyżej:
    - a) łącznie frakcje określone w pkt. 1,2,3 i 4, oznaczone jako odpady „segregowane suche”,
    - b) oddzielnie frakcja określona w pkt. 5, oznaczona jako „szkło opakowaniowe”,
    - c) oddzielnie frakcja określona w pkt. 6, oznaczona jako odpady „wielkogabarytowe”,
    - d) oddzielnie frakcja określona w pkt. 7, oznaczona jako „odpady zielone”,
    - e) oddzielnie frakcja określona w pkt 8, oznaczona jako „bioodpady”;
  - 2) dostarczanie przez mieszkańców i właścicieli nieruchomości do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o których mowa w § 6, rozdzielnie na frakcje wyszczególnione w ust. 2, jednak z zachowaniem zasad obowiązujących w poszczególnych punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
  - 3) zbiórka akcyjna, o której mowa w § 7, w odniesieniu do frakcji określonej w ust.2 pkt 7 powyżej.
4. Odpady ulegające biodegradacji, w szczególności odpady zielone, mogą być gromadzone selektywnie w celu poddania procesowi kompostowania w kompostownikach przydomowych, pod warunkiem, że prowadzenie procesu kompostowania nie jest uciążliwe dla otoczenia.
5. Obiekty gastronomiczne (w tym również restauracje i stołówki przy obiektach takich jak np. hotele, szkoły) oraz targowiska zbierają selektywnie bioodpady, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 1 lit. e).
6. Odpady pozostałe po wysegregowaniu frakcji zbieranych zgodnie z zasadami opisanymi w ust. 3 powyżej należy zbierać oddzielnie jako niesegregowane, zmieszane odpady komunalne, oznaczone jako „odpady zmieszane”.

§5

Wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym minimalne poziomy czystości asortymentowej

1. Odpady segregowane suche należy zbierać w taki sposób, aby nie były one zanieczyszczone w szczególności resztkami żywności, tłuszczami, olejami, farbami oraz nie zawierały mokrego papieru i mokrej tektury.
2. Odpady opakowaniowe z papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe należy, w miarę możliwości, trwale zgnieść przed ich włożeniem do pojemnika.
3. W pojemnikach przeznaczonych do zbierania odpadów zmieszanych nie gromadzi się: śniegu, lodu, gorącego popiołu, żużla, odpadów zielonych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych i odpadów w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
4. Wysegregowane frakcje odpadów komunalnych powinny być wolne od innych, odbieranych odrębnie frakcji odpadów segregowanych. Miarą jakości segregacji u źródła jest tzw. czystość asortymentowa danej frakcji w pojemniku lub worku. Czystość asortymentowa oznacza stosunek masy odpadów frakcji, do gromadzenia której dany pojemnik lub worek jest

przeznaczony, do całkowitej masy odpadów zebranych odpowiednio w tym pojemniku lub worku.

5. Ustala się następujące minimalne poziomy czystości asortymentowej frakcji segregowanej:

- 1) dla odpadów segregowanych suchych:
  - a) zbieranych w pojemnikach - minimum 60%;
  - b) zbieranych w workach - minimum 80%;
- 2) dla selektywnie zebranych odpadów szkło opakowaniowe:
  - a) zbieranych w pojemnikach - minimum 80%;
  - b) zbieranych w workach - minimum 95%;
- 3) dla selektywnie zebranych odpadów zielonych - minimum 95%.

6. W przypadku niedotrzymania ustalonego w ust. 5 minimalnego poziomu czystości asortymentowej dla frakcji odpadów zbieranych w pojemniku lub worku, wszystkie zebrane odpady kwalifikuje się jako odpady zmieszane i odbiera się je wraz z innymi odpadami zmieszanymi.

§6

Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych

1. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych zbierają wszystkie lub wybrane frakcje odpadów, o których mowa w § 4 ust. 2.

2. Wykaz punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych działających na terenie m.st. Warszawy, wraz z ich danymi teleadresowymi oraz informacją o rodzajach zbieranych odpadów i godzinach ich przyjmowania, jest podawany do publicznej wiadomości na stronach internetowych Urzędu m.st. Warszawy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

§7

Zbiórki akcyjne odpadów zielonych

1. Terminy i miejsca prowadzenia zbiórek akcyjnych są podawane do publicznej wiadomości na stronach internetowych Urzędu m.st. Warszawy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem w stosunku do planowanego terminu zbiórki.

2. Odpady zielone, odbierane w ramach zbiórek akcyjnych:

- 1) powinny być gromadzone w odpowiednich workach spełniających wymagania określone w § 12 nie wcześniej niż 24 godziny przed wyznaczonym terminem odbioru, wyłącznie w specjalnie wyznaczonym miejscu, w sposób umożliwiający swobodny dostęp podmiotowi odbierającemu odpady komunalne, z uwzględnieniem wymagań określonych w niniejszym regulaminie, z zastrzeżeniem pkt 2) poniżej;
- 2) mogą być zbierane w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, spełniających wymagania określone w regulaminie, ustawianych przez podmiot odbierający odpady komunalne, w wyznaczonych terminach, na okres zapewniający, że nie będą generowane uciążliwości, nie dłuższy jednak niż 7 dni.

§8

Wymagania w zakresie uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego

1. Błoto, śnieg i lód z części nieruchomości służących do użytku publicznego oraz z chodników położonych bezpośrednio przy granicy nieruchomości, należy uprzątnąć niezwłocznie po ich wystąpieniu, natomiast inne zanieczyszczenia - w miarę potrzeby.

2. Błoto, śnieg i lód, uprzątnięte zgodnie z ust. 1, z części nieruchomości przeznaczonych do użytku publicznego należy gromadzić w miejscach, w których nie powodują zakłóceń w ruchu pieszych lub pojazdów, w sposób umożliwiając ich odbiór.

3. Błoto, śnieg i lód, uprzątnięte z chodników położonych bezpośrednio przy granicy nieruchomości, zgodnie z ust. 1, powinny być gromadzone w przyzmach na skraju chodnika od strony jezdni, z zachowaniem możliwości odpływu wody roztopowej.

4. Przyzmy należy lokalizować pozostawiając wolne przejście dla pieszych oraz przejście i przejazd w ciągach pieszo – rowerowych i drogach dla rowerów, w sposób niepowodujący szkód w mieniu i niezagrożający przechodniom i pojazdom. Przyzmy nie powinny znajdować się na terenach zieleni, przy drzewach i w misach drzew, w pojemnikach przeznaczonych na kwiaty oraz przy latarniach, urządzeniach energetycznych, sygnalizatorach świateł itp.

5. Sople lodu i nawisy śnieżne na dachach i gzymsach budynków, znajdujące nad częściami nieruchomości służącymi do użytku publicznego, należy usunąć niezwłocznie po ich wystąpieniu.

6. Śniegu, lodu, błota lub innych zanieczyszczeń z chodników nie zgarnia się na jezdnię, ciągi pieszo – rowerowe i drogi dla rowerów.

7. Materiał użyty do likwidacji śliskości chodnika, należy uprzątnąć niezwłocznie po ustaniu przyczyny jego zastosowania oraz w miarę możliwości gromadzić w zamkniętych pojemnikach i powtórnie wykorzystać.

§9

Wymagania w zakresie mycia i napraw pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi

1. Mycie pojazdów samochodowych poza myjniami dopuszcza się jedynie z zastrzeżeniem zachowania następujących warunków:

- 1) mycie dotyczy jedynie nadwozia samochodu,
- 2) stosowane są środki ulegające biodegradacji,
- 3) mycie prowadzone jest w miejscach o utwardzonym, szczelnym podłożu, a powstające ścieki odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego, z którego są usuwane zgodnie z niniejszym regulaminem.

2. Pojazdów samochodowych nie myje się na terenach przeznaczonych do użytku publicznego.

3. Naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami naprawczymi mogą być przeprowadzane w obrębie nieruchomości, jeżeli nie spowodują zanieczyszczenia wód, gleby i ziemi ani uciążliwości dla mieszkańców. Zużyte części i materiały eksploatacyjne należy zagospodarować zgodnie z regulaminem.

Rozdział III

Rodzaj i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

§10

Wymagania ogólne dotyczące pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów

1. Do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości należy stosować pojemniki o następującej pojemności:

- 1) 120 litrów, 240 litrów, 660 litrów, 770 litrów, 1100 litrów,
- 2) 1500 litrów i 2500 litrów - dla pojemników typu "dzwon",
- 3) od 3500 litrów do 36000 litrów – dla pojemników kontenerowych.

2. Do zbierania odpadów komunalnych na drogach publicznych oraz na częściach nieruchomości służących do użytku publicznego, w tym m.in. na wewnętrznych drogach osiedlowych, w ogrodach i parkach, na bulwarach, na plażach, należy stosować kosze o pojemności od 20 litrów do 80 litrów.

§11

Wymagania ogólne dotyczące rodzaju pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów

1. Pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 powinny być zgodne z odpowiednią Polską Normą, tj.

- 1) Norma PN-EN 840-1 (nr ref. PN-EN 840-1: 2005) „Ruchome pojemniki na odpady. Część 1: Pojemniki dwukołowe o pojemności do 400 litrów do grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, wymiary i konstrukcja”, lub;
- 2) Norma PN-EN 840-2 (nr ref. PN-EN 840-2: 2005) „Ruchome pojemniki na odpady. Część 2: Pojemniki czterokołowe o pojemności do 1 300 litrów z płaską (płaskimi) pokrywą (pokrywami) do obrotowych i/lub grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, wymiary i konstrukcja”, lub;
- 3) Norma PN-EN 840-3 (nr ref. PN-EN 840-3: 2005) „Ruchome pojemniki na odpady. Część 3: Pojemniki czterokołowe o pojemności do 1 300 litrów z płaską (z wypukłymi) pokrywą (pokrywami) do obrotowych i/lub grzebieniowych mechanizmów załadowniczych, wymiary i konstrukcja”.

2. Dopuszcza się stosowanie pojemników niespełniających wymagań określonych w ust. 1 powyżej, pod warunkiem zaakceptowania takich pojemników przez podmiot odbierający odpady komunalne.

3. Pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów powinny być w odpowiednim kolorze oraz posiadać od strony frontowej widoczny napis określający ich przeznaczenie:

- 1) pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów segregowanych suchych - kolor czerwony, napis „segregowane suche”;
- 2) pojemniki przeznaczone do selektywnego zbierania szkła opakowaniowego, - kolor zielony, napis „szkło opakowaniowe”;
- 3) pojemniki przeznaczone do zbierania selektywnego bioodpadów - kolor brązowy, napis „bioodpady”;
- 4) pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów zmieszanych - kolor czarny lub szary, napis „odpady zmieszane”; dopuszcza się stosowanie pojemników w innych kolorach, do czasu eksploatacyjnego zużycia aktualnie wykorzystywanych pojemników;
- 5) pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów innych niż wymienione w punktach od 1) do 4), np. odpadów wielkogabarytowych budowlanych i remontowych lub zielonych powinny być oznakowane napisem wskazującym dla jakich frakcji odpadów pojemniki te są przeznaczone.

4. Alternatywnie, w celu odróżnienia przeznaczenia pojemników, dopuszcza się ich oznakowanie odpowiednim kolorem (w szczególności pokrywy), określonym w ust. 3 powyżej, oraz umieszczenie stosownego napisu, wskazującego na przeznaczenie pojemnika.

5. Podmioty odbierające odpady komunalne zapewniają właścicielom nieruchomości możliwość korzystania z dostarczonych przez nie pojemników spełniających powyższe kryteria, w szczególności na podstawie najmu lub dzierżawy.

6. Kosze uliczne, o których mowa w §10 ust. 2, powinny być wykonane z materiału trudnopalnego i posiadać konstrukcję uniemożliwiającą wydostawanie się z nich odpadów pod wpływem wiatru, deszczu i innych czynników zewnętrznych.

§12

Wymagania ogólne dotyczące worków przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów

1. Worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) pojemność 60 litrów lub 120 litrów;
- 2) wykonane z folii polietylowej LDPE lub równoważnego materiału o grubości zapewniającej odporność na rozerwanie, bez dodatku kadmu, ołowiu i innych pierwiastków szkodliwych dla środowiska;
- 3) odporne na działanie promieni UV, niskich temperatur oraz środków chemicznych;
- 4) przezroczyste lub półprzezroczyste, umożliwiające wizualną kontrolę zawartości.

2. Worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) worki przeznaczone do zbierania odpadów segregowanych suchych - w kolorze czerwonym;
- 2) worki przeznaczone do selektywnego zbierania szkła opakowaniowego - w kolorze zielonym;
- 3) worki przeznaczone do zbierania odpadów zielonych - w kolorze brązowym.

3. Podmioty odbierające odpady komunalne zapewniają właścicielom nieruchomości możliwość nabycia worków spełniających powyższe kryteria.

§13

Szczegółowe wymagania dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi

1. Do zbierania odpadów zmieszanych należy stosować pojemniki o pojemności 120 litrów lub 240 litrów, spełniające wymagania określone w §11.

2. Do zbierania odpadów segregowanych suchych, szkła opakowaniowego oraz odpadów zielonych należy stosować worki, spełniające wymagania określone w §12.

3. Pojemność pojemnika lub pojemników do zbierania odpadów zmieszanych z danej nieruchomości jednorodzinnej powinna pozwalać na zbieranie całego strumienia tych odpadów, przy uwzględnieniu minimalnej częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych, określonej w §20.

4. Pojemność worka lub worków do zbierania każdego ze strumieni odpadów, o których mowa w ust. 2 powyżej, powinna pozwalać na zbieranie w całości każdej z tych frakcji odpadów z danej nieruchomości, z uwzględnieniem minimalnej częstotliwości odbioru poszczególnych frakcji odpadów, określonej w §20.

§14

Szczegółowe wymagania dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi

1. Do zbierania odpadów zmieszanych, odpadów segregowanych suchych i szkła opakowaniowego należy stosować pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1) i 2), spełniające wymagania określone w §11.

2. Do zbierania odpadów zielonych należy stosować worki, spełniające wymagania określone w §12.

3. W uzasadnionych przypadkach, takich jak niewielka przestrzeń do ustawienia pojemników lub na nieruchomościach, w których jest mniej niż 20 lokali mieszkalnych,

do zbierania odpadów segregowanych suchych oraz szkła opakowaniowego dopuszcza się stosowanie worków, spełniających wymagania określone w §12.

4. Na nieruchomościach, na których odpady są zbierane selektywnie przy zastosowaniu worków, zgodnie z ust. 3 powyżej, łączna pojemność worka lub worków, powinna pozwalać na zbieranie w całości każdej frakcji odpadów selektywnie zbieranych, z uwzględnieniem minimalnej częstotliwości odbioru poszczególnych frakcji odpadów z tej nieruchomości, określonej w § 20.

§15

Szczegółowe wymagania w zakresie rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

1. Do zbierania odpadów zmieszanych, należy stosować pojemniki spełniające wymagania określone w § 10 i §11 o pojemności dostosowanej do potrzeb danej nieruchomości, uwzględniając charakter prowadzonej na tej nieruchomości działalności oraz poniższe ogólne wytyczne:

- 1) dla obiektów biurowych i zakładów usługowych: 2 litry pojemności pojemnika na m² powierzchni użytkowej;
- 2) dla obiektów gastronomicznych: 5 litrów pojemności pojemnika na miejsce w restauracji lub stołówce;
- 3) dla obiektów hotelowych, internatów, akademików, koszar, zakładów karnych i innych obiektów zbiorowego zakwaterowania: 7,5 litra pojemności pojemnika na łóżko;
- 4) dla szkół (w tym uczelni wyższych), przedszkoli, żłobków i placówek o podobnym charakterze (w tym zakładów opieki zdrowotnej, przychodni): 2,5 litra pojemności pojemnika odpowiednio na każdego ucznia, studenta, słuchacza, etc.;
- 5) dla obiektów handlowych takich jak sklepy, supermarkety, hipermarkety, galerie handlowe: 2 litry pojemności pojemnika na m² powierzchni handlowej;
- 6) dla szpitali i domów pomocy społecznej: 7,5 litra pojemności pojemnika na łóżko;
- 7) dla targowisk: 1,5 litra pojemności pojemnika na 1 m² powierzchni targowiska;
- 8) dla cmentarzy: 15 litrów pojemności pojemnika na 100 m² powierzchni cmentarza.

2. Na nieruchomościach, na których odpady są zbierane selektywnie, pojemność pojemnika do zbierania każdej z frakcji odpadów selektywnie zbieranych, powinna pozwalać na zbieranie w całości każdej frakcji odpadów, z uwzględnieniem minimalnej częstotliwości odbioru poszczególnych frakcji odpadów, określonej w § 20.

3. Do zbierania odpadów zielonych należy stosować worki, spełniające wymagania określone w §12.

§16

Warunki utrzymania pojemników oraz miejsc przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

1. Miejsca, gdzie znajdują się pojemniki i worki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych właściciel nieruchomości ma obowiązek utrzymywać w czystości.

2. Komory i szyby zsypowe w budynkach oraz pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, należy myć i dezynfekować w miarę potrzeb, nie rzadziej niż dwa razy w roku w okresie od 1 kwietnia do 31 października, przy czym co najmniej raz w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia, w taki sposób, aby nie doszło do skażenia środkami myjącymi i dezynfekującymi miejsca wykonywania tej czynności oraz zanieczyszczenia wód oraz gleby i ziemi.

3. Jeżeli lokalne warunki techniczne miejsca, w którym ustawione są pojemniki nie gwarantują zachowania warunków ochrony środowiska, o których mowa w ust. 2

powyżej, mycie pojemników powinno odbywać się w myjniach lub przy pomocy specjalistycznych pojazdów z zamkniętym obiegiem wody.

4. Podmioty odbierające odpady komunalne zapewniają właścicielom nieruchomości możliwość wykonania usług, o których mowa w ust. 2 i 3 powyżej, w szczególności na podstawie indywidualnych umów.

5. Pojemniki ani worki nie powinny być uszkodzone.

6. Pojemniki oraz worki powinny być zabezpieczone przed czynnikami zewnętrznymi, np. wiatrem i deszczem, poprzez ustawienie ich pod zadaszeniem lub zamykanie pojemników pokrywami.

§17

Warunki rozmieszczania pojemników

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do ustawienia pojemników w miejscach do tego przeznaczonych, zapewnionych dla nieruchomości, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.).

2. Pojemniki i worki do zbierania opadów komunalnych rozmieszcza się w miejscach łatwo dostępnych dla wszystkich użytkowników nieruchomości, dla których są przeznaczone. Poszczególne punkty odbioru odpadów oraz pojemniki przynależne do tych punktów, powinny być oznaczone adresem nieruchomości, do której są przypisane. W sytuacji, gdy w jednym punkcie odbioru odpadów znajdują się pojemniki przynależne do wielu właścicieli w ramach tej samej nieruchomości, pojemniki te należy dodatkowo oznaczyć nazwą odpowiedniego właściciela.

3. Dla nieruchomości, na których nie ma możliwości ustawienia wymaganej ilości pojemników, zarówno na odpady zmieszane, odpady segregowane suche i szkło opakowaniowe, dopuszcza się zlokalizowanie jednego gniazda pojemników, wspólnego dla kilku nieruchomości. W takim wypadku wszyscy właściciele nieruchomości są odpowiedzialni za selektywną zbiórkę odpadów.

4. Pojemniki i worki do zbierania opadów komunalnych rozmieszcza się na twardej i równej powierzchni, zabezpieczonej przed zbieraniem się wody, błota i innych zanieczyszczeń, w taki sposób, aby nie doszło do zanieczyszczenia odciekami wód ani gleby i ziemi.

5. Pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych powinny być rozmieszczane w sposób nieutrudniający komunikacji w ciągach komunikacyjnych, takich jak jezdnie, chodniki, zatoki parkingowe.

6. Kosze, o których mowa w § 10 ust 2, rozmieszcza się w szczególności przy oznakowanych przejściach dla pieszych, przystankach komunikacyjnych, parkingach ciągach komunikacyjnych, terenach zieleni oraz w miejscach o dużym natężeniu ruchu pieszego, w sposób niepowodujący zakłóceń ruchu pieszych.

Rozdział IV

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§18

Odbiór odpadów komunalnych

1. Odpady komunalne zbierane przez właścicieli nieruchomości zgodnie z regulaminem są odbierane przez podmioty odbierające odpady komunalne.

2. Odbiór odpadów komunalnych powinien odbywać się w godzinach pomiędzy 6:00 a 22:00, w sposób niepowodujący nadmiernych uciążliwości.

3. W przypadku rozsypania odbieranych odpadów przez podmiot odbierający odpady komunalne, jest on zobowiązany do uprzątnięcia miejsca odbioru odpadów.

4. W przypadku zastosowania przez właściciela nieruchomości worka lub pojemnika niespełniającego wymogów określonych w Rozdziale III regulaminu, co uniemożliwiło odbiór odpadów przez podmiot odbierający odpady komunalne, właściciel nieruchomości ma obowiązek uprzątnięcia miejsca odbioru odpadów.

§19

Obowiązki właścicieli nieruchomości, w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych

1. W terminach odbioru poszczególnych strumieni odpadów komunalnych, właściciele nieruchomości zobowiązani są do zapewnienia podmiotowi odbierającemu odpady komunalne:

- 1) swobodnego dostępu do miejsc odbierania odpadów komunalnych, umożliwiając opróżnienie pojemników bez narażania na szkodę ludzi, budynków bądź pojazdów, w tym w razie potrzeby udostępnienia podmiotowi odbierającemu odpady komunalne niezbędnych narzędzi, w szczególności: kluczy, kodów, pilotów do bram;
- 2) dojazdu do miejsc odbierania odpadów komunalnych, w tym odśnieżenia drogi na terenie nieruchomości w okresie zimowym.

2. Właściciele nieruchomości przechowujący pojemniki w miejscach nieprzeznaczonych do użytku publicznego, którzy nie zapewnili, zgodnie z ust. 1, dostępu do pojemników podmiotowi odbierającemu odpady, zobowiązani są wystawiać pojemniki przed wejście na teren nieruchomości w dniach odbioru odpadów, co najmniej 1 godzinę przed terminem odbioru przez podmiot odbierający odpady komunalne.

3. Odpady wielkogabarytowe jeśli są odbierane z nieruchomości przez podmioty odbierające odpady komunalne:

- 1) powinny być gromadzone nie wcześniej niż 24 godziny przed wyznaczonym terminem odbioru, wyłącznie w specjalnie wyznaczonym miejscu, w sposób umożliwiając swobodny dostęp podmiotowi odbierającemu odpady komunalne, z uwzględnieniem wymagań określonych w niniejszym regulaminie, z zastrzeżeniem pkt 2) poniżej;
- 2) mogą być zbierane w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, spełniających warunki określone w regulaminie, ustawianych, przez podmiot odbierający odpady komunalne, w wyznaczonych terminach, na okres nie dłuższy niż 24 godziny.

§20

Minimalne wymagane częstotliwości pozbywania się odpadów komunalnych

1. Częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych jest dostosowana do charakteru nieruchomości, na której powstają odpady komunalne.

2. Ustala się następujące minimalne częstotliwości odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości:

- 1) zabudowanych budynkami jednorodzinnymi:
  - a) dla odpadów segregowanych suchych – raz w miesiącu,
  - b) dla selektywnie zbieranych odpadów szkło opakowaniowe – raz w miesiącu,
  - c) dla odpadów wielkogabarytowych – raz w miesiącu;
  - d) dla selektywnie zbieranych odpadów zielonych – cztery razy w roku, dwa razy w okresie wiosennym i dwa razy w okresie jesiennym,
  - e) dla odpadów zmieszanych – raz w tygodniu,
- 2) zabudowanych budynkami wielolokalowymi:
  - a) dla odpadów segregowanych suchych – raz w tygodniu,
  - b) dla selektywnie zbieranych odpadów szkło opakowaniowe – raz w miesiącu,
  - c) dla odpadów wielkogabarytowych – raz w miesiącu,

- d) dla selektywnie zbieranych odpadów zielonych – cztery razy w roku, dwa razy w okresie wiosennym i dwa razy w okresie jesiennym,
  - e) dla odpadów zmieszanych – dwa razy w tygodniu,
- 3) na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne:
- a) dla odpadów segregowanych suchych – raz w tygodniu,
  - b) dla selektywnie zbieranych odpadów szkło opakowaniowe – raz w miesiącu,
  - c) dla odpadów wielkogabarytowych – raz w miesiącu.
  - d) dla selektywnie zbieranych odpadów zielonych – cztery razy w roku, dwa razy w okresie wiosennym i dwa razy w okresie jesiennym,
  - e) dla selektywnie zbieranych bioodpadów – dwa razy w tygodniu,
  - f) dla odpadów zmieszanych – dwa razy w tygodniu,
3. Ustala się opróżnianie koszy, o których mowa w § 10 ust. 2, z taką częstotliwością, by nie doszło do ich przepełnienia.

§21

Wymagania w zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych

1. Odbiór nieczystości ciekłych może być dokonywany wyłącznie w ramach i na zasadach podpisanej umowy z przedsiębiorcą, posiadającym stosowne zezwolenia na świadczenie takich usług.
2. Zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe powinny być opróżniane z taką częstotliwością, aby nie doszło do przepełnienia zbiorników.

Rozdział V

Inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§22

Hierarchia postępowania z odpadami

1. Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami, a w szczególności z załącznikiem nr 9 pt. "Program zapobiegania powstawaniu odpadów w województwie mazowieckim", gospodarowanie odpadami komunalnymi w m.st. Warszawie winno opierać się na następującej hierarchii postępowania z odpadami:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 2) przygotowanie do ponownego zużycia;
- 3) recykling odpadów;
- 4) inny niż recykling odzysk odpadów;
- 5) składowanie.

2. Zgodnie z hierarchią, o której mowa w ust. 1 powyżej, składowanie odpadów komunalnych jest najmniej pożądaną metodą gospodarowania odpadami i udział tej metody w zagospodarowaniu odpadów komunalnych z m.st. Warszawy będzie malał w kolejnych latach. Poczynając od roku 2023 składowaniu podlegać będą jedynie odpady „bezużyteczne”, które z różnych powodów (np. cechy fizykochemiczne, wartości energetyczne, przyczyny technologiczne) nie znajdują wykorzystania.

3. Jako cele krótkookresowe (w latach 2012-2017) przyjęte zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami wyznacza się:

- 1) przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło opakowaniowe z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych, na poziomie minimum 20% ich masy do 2017 r.,

- 2) objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców nie później niż do 1 lipca 2013 r.,
  - 3) objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 1 lipca 2013 r.,
  - 4) zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do maksymalnie 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
  - 5) wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa mazowieckiego,
  - 6) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2013 roku nie było składowanych więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.
4. Jako cele długookresowe (w latach 2018-2023) przyjęte zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami wyznacza się:
- 1) przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło opakowaniowe z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2020 r.,
  - 2) doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów,
  - 3) kontynuacja działań w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców województwa mazowieckiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
  - 4) kontynuacja rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
  - 5) wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa mazowieckiego,
  - 6) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów aby w 2020 roku nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.
5. Osiągnięcie celów, o których mowa w ust. 3 i 4 powyżej, uwarunkowane jest efektywnym funkcjonowaniem systemu segregacji i selektywnej zbiórki odpadów oraz funkcjonowaniem instalacji termicznego przekształcania odpadów o przepustowości adekwatnej do wielkości strumienia odpadów komunalnych pochodzących z terenu m.st. Warszawy.

§23

Przetwarzanie odpadów komunalnych w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych

1. Zapisami ujętymi w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, m.st. Warszawa zostało włączone do Regionu Warszawskiego, zwanego dalej „Regionem”.
2. Odpady zmieszane, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych należy zagospodarowywać w pierwszej kolejności w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych, położonych najbliżej miejsca ich wytworzenia. W przypadku, gdy znajdujące się na terenie Regionu regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych nie mają wolnych mocy przerobowych, odpady komunalne z m.st. Warszawy należy kierować, zgodnie z zasadą bliskości, do instalacji zastępczych, wyznaczonych dla Regionu i zlokalizowanych na jego terenie. Jedynie w przypadku braku wolnych mocy przerobowych instalacji regionalnych i zastępczych, położonych w granicach Regionu, odpady z m.st. Warszawy mogą zostać przekazane

do zagospodarowania w instalacjach zastępczych dla Regionu, zlokalizowanych poza jego granicami.

3. Wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacji zastępczych dla Regionu określony jest w uchwale Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 212/12 w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 (Dz.Urz.Woj.Maz., poz. 7849).

4. Kolejność kierowania strumienia odpadów może ulec tymczasowej zmianie tylko w sytuacji awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub innej sytuacji uniemożliwiającej przyjęcie odpadów. W takim przypadku, odpady zostają przekazane do instalacji wskazanej jako zastępcza na wypadek awarii, zgodnie z uchwałą nr 212/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023.

5. Selektywnie zebrane odpady komunalne kierowane są do instalacji odzysku.

§24

Termiczne przekształcanie odpadów

1. Zważywszy na wskazany w wojewódzkim planie gospodarki odpadami deficyt mocy przerobowych istniejących regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacji zastępczych, zlokalizowanych na terenie Regionu, w szczególności w odniesieniu do:

1) mechaniczno biologicznego przetwarzania odpadów w części biologicznej,

2) dyspozycyjnej pojemności składowisk odpadów komunalnych, oraz mając na względzie hierarchię postępowania z odpadami oraz narzucone prawem na m.st. Warszawa wymagania w zakresie ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, począwszy od roku 2018 termicznemu przekształcaniu powinien podlegać strumień odpadów, po wysegregowaniu frakcji surowcowych i zielonych, posiadający wartość opałową uzasadniającą odzysk energii (ponad 7,0 MJ/kg). Termiczne przekształcenie odpadów pozwoli nie tylko na zagospodarowanie odpadów zmieszanych z odzyskiem energii, ale przede wszystkim zmniejszy zapotrzebowanie na obiekty do składowania.

2. Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami, priorytetem w obszarze działań inwestycyjnych w sektorze gospodarowania odpadami w Regionie jest budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych dla m.st. Warszawy.

3. Procesowi termicznego przekształcania odpadów komunalnych powinien towarzyszyć wysokosprawny odzysk energii, tzn. proces powinien cechować się wskaźnikiem efektywności energetycznej zapewniającym kwalifikację tego procesu jako procesu odzysku (oznaczenie R1), zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych.

§25

Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów

1. Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów winno zapewniać w pierwszym etapie rozdział odpadów zmieszanych o kodzie 20 03 01 na co najmniej dwie frakcje: nadsitową (o zwiększonej kaloryczności) oraz podsitową (ulegającą biodegradacji), wymagającą biologicznej stabilizacji w ramach drugiego etapu.

2. Sposób prowadzenia procesu w pierwszym etapie winien przyczyniać się do zmniejszenia masy odpadów oraz obniżenia kaloryczności pozostałości z sortowania

przeznaczonych do składowania, w sposób umożliwiający osiągnięcie następujących parametrów odpadów przeznaczonych do składowania:

- 1) ciepło spalania – maks. 6 MJ/kg s.m.,
- 2) zawartość ogólnego węgla organicznego – maks. 5% s.m. (po części biologicznego procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów),
- 3) strata przy prażeniu – 8% s.m.

Proces mechanicznego przetwarzania odpadów należy traktować jako proces wspomagający selektywne zbieranie odpadów komunalnych u źródła.

3. Część biologiczna instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania winna zapewniać stabilizację tlenową lub beztlenową całej frakcji ulegającej biodegradacji (podsitowej) wydzielonej w pierwszym etapie. Warunki prowadzenia procesu biologicznej stabilizacji oraz wytwarzany w tym procesie stabilizat muszą być zgodne z aktualnymi przepisami prawa.

§26

Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów

Instalacje przetwarzające selektywnie zebrane odpady zielone i bioodpady, powinny funkcjonować w sposób zapewniający wytworzenie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środka wspomagającego uprawę roślin. Spełnienie powyższego warunku jest potwierdzone poprzez uzyskanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu produktu lub środka, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§27

Składowanie odpadów

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku danego typu od dnia 1 stycznia 2013 nieprzetworzone, zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 nie spełniają kryteriów dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne i nie mogą podlegać składowaniu.

Rozdział VI

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

§28

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi

1. Utrzymujący zwierzęta domowe ponoszą pełną odpowiedzialność za zachowanie utrzymywanych zwierząt oraz mają obowiązek stałego i skutecznego dozoru nad nimi.
2. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę zdrowia i życia ludzi, a także zwierząt.
3. Przy przewożeniu i przemieszczaniu zwierząt domowych, utrzymujący je zobowiązani są do stosowania środków ochrony, niezbędnych dla bezpieczeństwa ludzi i zwierząt oraz zachowania porządku publicznego i ochrony mienia.
4. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani do dołożenia starań, by zwierzęta te były jak najmniej uciążliwe dla otoczenia i nie zakłócały spokoju domowego.
5. Na terenie nieruchomości prywatnej pies może przebywać na swobodzie, o ile

nieruchomość posiada ogrodzenie uniemożliwiające wydostanie się psa poza jej teren i widoczne oznakowanie tablicą ostrzegawczą.

6. Na terenach przeznaczonych do wspólnego użytku psy powinny być wyprowadzane na smyczy, a zwierzęta agresywne lub mogące stanowić zagrożenie dla otoczenia, również w kagańcach i pod opieką osób dorosłych, które zapewnią sprawowanie nad nimi kontroli.

7. Dopuszcza się zwolnienie psa ze smyczy jedynie w miejscach mało uczęszczanych przez ludzi oraz na obszarach oznaczonych jako wybiegi dla psów, pod warunkiem zapewnienia przez właściciela lub opiekuna pełnej kontroli zachowania psa.

8. Zakazuje się wprowadzania psów i innych zwierząt domowych na tereny placów gier i zabaw dla dzieci.

9. Przepisu ust. 7 i 8 nie stosuje się do psów asystujących i funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej oraz służb ratowniczych korzystających z pracy psów służbowych, w trakcie wykonywania zadań służbowych.

10. Zabrania się pozostawiania psów i innych zwierząt w obrębie nieruchomości niezamieszkałych.

11. Utrzymujący psy, koty i inne zwierzęta domowe zobowiązani są do posiadania dowodu aktualnych szczepień ochronnych, wymaganych bądź zarządzanych przez odpowiednie służby weterynaryjne.

12. Zaleca się elektroniczne znakowanie psów i kotów (czipowanie).

13. Zwierzę nieposiadające oznakowania (czipu lub czytelnej adresatki), a przebywające bez opieki na terenie przeznaczonym do wspólnego użytku, w przypadku braku możliwości ustalenia właściciela zwierzęcia, będzie przewiezione do schroniska dla bezdomnych zwierząt, a egzotyczne oddane do ogrodu zoologicznego bądź schroniska.

14. Utrzymujący gady, płazy, ptaki, stawonogi w tym: pajęczaki i owady oraz inne zwierzęta egzotyczne w lokalach mieszkalnych i użytkowych, zobowiązani są zabezpieczyć te zwierzęta przed wydostaniem się z pomieszczenia lub terenów stanowiących własność prywatną, na tereny przeznaczone do wspólnego użytku.

15. Utrzymujący zwierzęta egzotyczne należące do gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi są zobowiązani do ich przetrzymywania zgodnie z warunkami określonymi przepisami wydanymi na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (D. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).

16. Zwierzęta egzotyczne mogą przebywać na terenach przeznaczonych do wspólnego użytku, jedynie na uwięzi lub w klatce.

§29

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

1. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani zapewnić by zwierzęta nie zanieczyszczały miejsc przeznaczonych do wspólnego użytku. W szczególności utrzymujący i wyprowadzający zwierzęta domowe są zobowiązani do bezzwłocznego usuwania odchodów tych zwierząt.

2. Odchody zwierząt należy umieszczać w oznakowanych pojemnikach, koszach lub pojemnikach na odpady „zmieszane”.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2 powyżej nie dotyczy właścicieli psów asystujących i funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej oraz służb ratowniczych korzystających z pracy psów służbowych, w trakcie wykonywania zadań służbowych.

4. Usuwanie zwłok zwierzęcych możliwe jest jedynie na grzebowiska i do spalarni, dla których stosowne zezwolenia zostały wydane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług.

Rozdział VII

Wymagania dotyczące utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym zakaz ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach

§30

Wymagania dotyczące utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej

1. Kozy, zwierzęta futerkowe oraz drób mogą być utrzymywane na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej wyłącznie w obiektach zamkniętych, tak aby nie mogły przedostawać się na drogi, tereny publiczne i przeznaczone do wspólnego użytku.

2. Utrzymywanie zwierząt gospodarskich nie może powodować uciążliwości dla innych użytkowników nieruchomości lub użytkowników nieruchomości sąsiednich oraz nie może powodować zagrożenia sanitarnego.

3. Właściciel lub użytkownik zwierząt gospodarskich wykorzystywanych do wykonywania usług przewozowych i rekreacyjnych, zobowiązany jest do usuwania odchodów pozostawianych przez te zwierzęta. Obowiązek ten nie dotyczy funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej oraz służb mundurowych pełniących obowiązki służbowe z wykorzystaniem koni.

§31

Obszary, na których zakazuje się utrzymywania zwierząt gospodarskich

1. Koniowate, bydło, jeleniowate, świnie, owce i pszczoły nie mogą być utrzymywane na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, jeżeli odległość od granic osiedli mieszkaniowych jest mniejsza niż 1000 m. Warunek ten nie dotyczy koni przeznaczonych do celów rekreacyjnych i służbowych, z zastrzeżeniem, że nie powoduje to uciążliwości, o których mowa w § 30 ust. 2.

2. Zakazuje się utrzymywania zwierząt gospodarskich takich jak kozy, zwierzęta futerkowe oraz drób, na obszarach wyłączonych z produkcji rolniczej:

- 1) w budynkach wielorodzinnych,
- 2) na nieruchomościach zabudowy jednorodzinnej o powierzchni działki poniżej 1000 m².

Rozdział VIII

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzenia

§32

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji

1. Obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary:

- 1) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 2) zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi odpowiednio do przetwórstwa bądź przechowywania lub składowania produktów rolno-spożywczych i gospodarki odpadami.

2. W uzasadnionych przypadkach, w miarę potrzeby, deratyzacja przeprowadzana jest również na terenach ogólnodostępnych.

3. Obowiązkiem właściciela nieruchomości prowadzącego akcję deratyzacji jest:

- 1) umieszczenie w widocznym miejscu informacji o akcji deratyzacji, jej terminie, rodzaju

użytej substancji czynnej i antidotum oraz skutkach zatrucia ludzi i zwierząt domowych użytym preparatem;

- 2) stosowanie podczas akcji specjalnych karmników deratyzacyjnych, zapewniających zabezpieczenie przed dostępem do użytych preparatów dzieci, ptactwa i zwierząt innych niż gryzonie;
- 3) zapewnienie zebrania i usunięcia trutek oraz martwych gryzoni niezwłocznie po zakończeniu akcji, w sposób uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Warszawie.

§33

Terminy przeprowadzania obowiązkowej deratyzacji

Deratyzację przeprowadza się corocznie, przy użyciu środków gryzoniobójczych dopuszczonych do obrotu handlowego przez Ministra Zdrowia, o ile na obszarach wskazanych w §32 ust. 1 stwierdzono występowanie gryzoni, a także na każde polecenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.